

METODICKÝ MATERIÁL K TVORBĚ BAKALÁŘSKÝCH A DIPLOMOVÝCH PRACÍ

Platné pouze pro studenty, jejichž bakalářské a diplomové práce vede PhDr. Mgr. Soňa Chaloupková, Ph.D.

PhDr. Mgr. Soňa Chaloupková, Ph.D.

Katedra speciální pedagogiky

Poříčí 9, 2. patro, pracovna č. 117

email: chaloupkova@ped.muni.cz

tel.: 54949 5144

https://is.muni.cz/auth/do/ped/kat/specped/chal_ZP/

1. Projekt bakalářské nebo diplomové práce

V průběhu semestru, kdy máte zapsán předmět Bakalářská práce – projekt nebo Diplomová práce – projekt. Žádost vedoucího práce o vedení BP, DP a zpracování projektu doporučuji provádět z počátku semestru, nenechávat tvorbu projektu na konec semestru. K možnému vedoucímu BP, DP je vhodné přijít už s vypracovaným projektem nebo jej zaslat emailem. Vymezení tématu je mnohdy dlouhodobější záležitostí. Téma volte podle možnosti provedení výzkumného šetření.

- Zvolíte vhodné téma práce a formulujete výzkumný problém, hlavní výzkumný cíl, dílčí výzkumné cíle, hlavní výzkumnou otázku a vedlejší výzkumné otázky (v případě kvalitativního i kvantitativního výzkumného šetření), hypotézy, které byly dříve podmínkou kvantitativně orientovaného výzkumného šetření již není nutné stanovovat, doporučuji je jen v případě, že máte velký soubor respondentů (cca 100), a že budete výsledky ověřovat statisticky (což předpokládá ovládnutí statistického programu pro ověřování hypotéz), konzultujete je s vyučujícím. V případě bakalářských prací alespoň 2 - 3 dílčí cíle, v případě diplomových prací alespoň 3 - 5 dílčích cílů. Počet dílčích výzkumných otázek odpovídá většinou počtu dílčích výzkumných cílů (není však podmínkou). Výzkumné otázky jsou obecnější, širší než výzkumné cíle. Není podmínkou, aby byla stanovena hlavní výzkumná otázka a dílčí výzkumné otázky. Stačí vymezit výzkumné otázky, ale nemusíte je dělit na hlavní a dílčí. Výzkumný problém je vymezení problematiky, které se věnujete.
- Důsledné vymezení výzkumných cílů a výzkumných otázek je důležité pro volbu technik a jejich splnění. Bez jejich formulace si nebudete jisti, zda Vámi zvolené techniky přinesou odpovědi na otázky, které Vás zajímají. Před provedením samotného výzkumného šetření (například provedením rozhovorů či rozdáním dotazníků) mějte stanovené výzkumné cíle a výzkumné otázky, budete mít jistotu, že dostanete odpovědi na to, co Vás zajímá. Ke každému výzkumnému cíli a výzkumné otázce si zvolíte pár otázek do rozhovoru či položek do dotazníku.
- Najdete si na internetových stránkách (<http://www.ped.muni.cz/studium/bc-a-mgr-studium/formulare-ke-stazeni/>) formulář pro projekt bakalářské či diplomové práce a vyplníte jej, jednotlivé položky opět zkonzultujete s vedoucím práce.

- Projekt není hotov, dokud jej vedoucí neschválí jako platnou verzi. Po vytvoření projektu a schválení vedoucím práce, zavede vedoucí práce téma do Is, přihlásí Vás k tématu a zapíše zápočet.
- Jakmile máte zavedené téma v Is, vložte do Is anglický název a další náležitosti projektu (vymezení tématu, cíle, metodologie, literatura). Vedoucí Vám ponechá přístup ke změnám, tedy kdykoliv můžete měnit název práce podle potřeby i náležitosti projektu. Asi měsíc před termínem odevzdání práce už nesmíte měnit název práce. Přístup k případné změně názvu práce bude mít pouze Vaše studijní referentka, kterou je nutné požádat o změnu názvu. Doporučuji si ohlídat název práce i anglický název práce včas a cca měsíc před odevzdáním práce již název neměnit. **Pozor!** Nezapomeňte na uvedení anglického názvu práce v Is, nebo na jeho případnou změnu, pokud měníte název práce. Název práce česky i anglicky v Is musí korespondovat s tištěnou verzí. Bez doplněného českého a anglického názvu, nebudete mít dostatečně vyplněný archiv závěrečné práce.
- Doporučuji: Vytvořte si **osnovu** (předběžný **obsah práce**) – zkonzultujete ho s vedoucím práce. Osnova není povinnou součástí projektu BP, DP. Je ale výhodné předběžný obsah navrhnout, můžete jej s vedoucím práce zkonzultovat společně s projektem. I když máte s vedoucím práce prokonzultovaný projekt BP, DP již ze začátku semestru, je vhodné po konzultaci obsahu začít psát. Vzhledem k časové náročnosti psaní BP, DP si ušetříte čas a budete pracovat v klidu.
- Projekt má předběžnou strukturu, není zcela závazný. Až do 20. 3. akademického roku, ve kterém skládáte SZZ (jarní termín), se může měnit název či náležitosti v oficiálním zadání projektu. Při vkládání tématu do Is každému povolují přístup k tématu a jeho změnám. Můžete je tedy provádět sami, budu o změnách informována emailem z IS, ale doporučuji závažnější změny konzultovat předem.
- Oponenta BP, DP volím sama, zavedu jej do Is, většinou až na jaře roku, ve kterém skládáte SZZ. U zimních termínů SZZ zhruba měsíc předem. Volba oponenta práce je dlouhodobá záležitost. Tedy, oponenta se dozvíte mnohdy až cca měsíc před termínem obhajoby.
- Téma BP, DP může do Is vložit student nebo vedoucí práce. Vámi navržená témata BP, DP vkládám do Is sama. Vy vkládáte anglický název a oficiální zadání projektu do Is. Témata, která v Is vidíte, jsou tedy už obsazená. Nejedná se o volná témata, která bych sama vypisovala. Preferuji, aby si student zvolil téma sám, zejména s ohledem na výzkumnou část, na vlastní zájmy a možnosti realizovat výzkumné šetření.
- **Obsah:** DP - ideálně 4 kapitoly (každá kapitola ideálně 4 podkapitoly), BP – ideálně 3 kapitoly (každá podkapitola ideálně 3 podkapitoly) V případě bakalářské práce jsou první dvě kapitoly teoretické, poslední je výzkumná. V případě diplomové práce jsou první tři kapitoly teoretické, poslední je výzkumná.
- Osnova práce obvykle vychází z názvu práce – **př.:**

Název diplomové práce: *Vliv edukace žáků s těžkým postižením v domovech pro osoby se zdravotním postižením na jejich osobnost a socializaci* – jestliže téma obsahuje tři velké skupiny oblastí (*těžké postižení, edukace žáků s těžkým postižením, zařízení poskytující sociální služby pro osoby se zdravotním postižením*) budou tři velké kapitoly i v obsahu práce

- u bakalářských prací je vhodné rozdělit teoretická témata do dvou kapitol – *př.*
- Název bakalářské práce: *Aktuální otázky ústavní péče u osob s mentálním postižením v České republice – (mentální postižení, zařízení sociálních služeb pro osoby s mentálním postižením)*
- Veškeré náležitosti, které budete řešit ve výzkumné části práce, se musí objevit v teoretické části práce. Proto volíme obsah podle zaměření práce. Předpokládáme, že čtenář není o problematice informován, proto mu musíme v teoretické části vše vysvětlit, aby si ve výzkumné části našel souvislosti.
- součástí obsahu BP, DP je Úvod, Závěr, Resumé, Summary, Seznam použité literatury (popřípadě Seznam použité literatury a zdrojů), Seznam příloh (poslední jmenovaná položka v tom případě, že plánujete přílohy). Poslední číslovanou stranou je Seznam příloh, přílohy se nečíslují. První číslovanou stranou je Úvod. Pokud máte ve Vaší práci tabulky, grafy je součástí práce také Seznam tabulek, grafů, popřípadě zkratek atd.
- poslední kapitola je kapitolou výzkumnou. Název výzkumné kapitoly vychází z cíle BP, DP (název práce je tedy s cílem totožný). Shoduje se tedy název výzkumné kapitoly s názvem BP, DP.
- Příklad rozložení kapitol bakalářské práce a diplomové práce (autor: Soňa Chaloupková, vycházím z názvů práce uvedených výše, *problematika byla zpracována v roce 2006, 2008 tedy respektujte změny, ke kterým došlo, příklady slouží jen pro představu tvorby obsahu*). Dále dbejte na formální úpravu obsahu. Příklad slouží pouze pro představu, číslování není zarovnané.

Příklad obsahu DP:

OBSAH

ÚVOD.....	Chyba! Záložka není definována.
1 TĚŽKÉ POSTIŽENÍ	Chyba! Záložka není definována.
1.1 Vymezení pojmu těžké postižení	Chyba! Záložka není definována.
1.2 Etiologie a klasifikace těžkého postižení.....	Chyba! Záložka není definována.
1.3 Okruh osob s těžkým postižením	Chyba! Záložka není definována.
1.4 Psychologická charakteristika osob s těžkým postižením	Chyba! Záložka není definována.
2 EDUKACE ŽÁKŮ S TĚŽKÝM POSTIŽENÍM .	Chyba! Záložka není definována.
2.1 Současné legislativní změny	Chyba! Záložka není definována.
2.2 Edukace žáků s těžkým postižením v období povinné školní docházky	Chyba! Záložka není definována.
2.3 Didaktické principy edukace žáků s těžkým postižením.....	Chyba! Záložka není definována.
2.4 Vybrané podpůrné metody a strategie v edukaci žáků s těžkým postižením	Chyba! Záložka není definována.
3 ZAŘÍZENÍ POSKYTUJÍCÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM.....	Chyba! Záložka není definována.
3.1 Exkurs do historie.....	Chyba! Záložka není definována.
3.2 Klasifikace a charakteristika zařízení poskytujících sociální služby	Chyba! Záložka není definována.
3.3 Organizace sociálních služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením.....	Chyba! Záložka není definována.
3.4 Současné trendy v domovech pro osoby se zdravotním postižením	Chyba! Záložka není definována.
4 VLIV EDUKACE ŽÁKŮ S TĚŽKÝM POSTIŽENÍM V DOMOVECH PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM NA JEJICH OSOBNOST A SOCIALIZACI	Chyba! Záložka není definována.
4.1 Cíle a metodika výzkumného šetření	Chyba! Záložka není definována.
4.2 Charakteristika výzkumného šetření	Chyba! Záložka není definována.
4.3 Analýza a interpretace výsledků výzkumného šetření	Chyba! Záložka není definována.
4.4 Závěry výzkumného šetření a doporučení pro speciálněpedagogickou praxi	Chyba! Záložka není definována.
ZÁVĚR	Chyba! Záložka není definována.
RESUMÉ	Chyba! Záložka není definována.
SUMMARY	Chyba! Záložka není definována.
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ..	Chyba! Záložka není definována.
SEZNAM PŘÍLOH.....	130
Chyba! Záložka není definována.	

Příklad obsahu BP :

OBSAH

	ÚVOD	6
1	MENTÁLNÍ POSTIŽENÍ	7
1.1	Pojmové vymezení a klasifikace mentálního postižení	7
1.2	Psychologická charakteristika osob s mentálním postižením	11
1.3	Systém edukace osob s mentálním postižením	14
2	ÚSTAVNÍ PÉČE U OSOB S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	20
2.1	Klasifikace a charakteristika ústavní péče.....	20
2.2	Organizace a řízení ústavů sociální péče.....	23
2.3	Aktuální otázky ústavní péče	25
3	ANALÝZA SLUŽEB ÚSTAVŮ SOCIÁLNÍ PÉČE V KONTEXTU AKTUÁLNÍCH OTÁZEK ÚSTAVNÍ PÉČE	29
3.1	Cíle a metodologie výzkumného šetření	29
3.2	Vlastní šetření	29
3.3	Závěry výzkumného šetření a doporučení pro speciálněpedagogickou praxi	31
	ZÁVĚR	40
	RESUMÉ	41
	SUMMARY	42
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	42
	SEZNAM PŘÍLOH	48

2. Harmonogram tvorby BP, DP – VELMI DŮLEŽITÉ!!!

Pro studentky, kteří mají v podzimním semestru zapsán předmět Bakalářská práce nebo Diplomová práce:

- **Do poloviny října** akademického roku, v kterém budete končit své studium, každý odevzdá několik podkapitol teoretické části textu ke kontrole způsobu psaní, citování apod. a první podkapitolu výzkumné kapitoly, tedy „Cíle a metodika výzkumného šetření“. Vedoucí k nim navrhne změny. V této chvíli také nejpozději předkládejte návrhy pro otázky do rozhovorů, položky do dotazníků apod.
- **Do začátku prosince:** odevzdání většiny teoretické části práce a první verze výzkumného šetření. Nezbytně musí být odevzdány u Diplomové práce 2 celé teoretické kapitoly a první dvě podkapitoly výzkumného šetření a nástin dalších podkapitol výzkumného šetření (tedy nástin případové studie, analýzy rozhovorů, analýzy pozorování, vyhodnocenou a okomentovanou část dotazníku apod. podle zaměření výzkumného šetření). Pro bakalářskou práci platí 1 celá zpracovaná teoretická kapitola a první podkapitola výzkumné části a nástin druhé podkapitoly výzkumné části. *Zápočet bude zapsán po kontrole a zhodnocení vedoucím, zda části práci mají odpovídající hodnotu.*
- Celá práce bude **začátkem března** připravena k poslednímu čtení před odevzdáním (potom následují už jen poslední dílčí především formální úpravy). Vzhledem k tomu, že se práce odevzdává do Is ve finální podobě do konce března (30.3.), vyhrazuji si celý březen na poslední čtení a kontrolu Vašich prací. Není možné během ledna, února či března začít předkládat návrhy výzkumných cílů, výzkumných otázek, metodologie, nebo začít zpracovávat doposud nezapočatou teoretickou část bakalářské nebo diplomové práce. V takovém případě je to důvod k neudělení zápočtu.

Pro studentky, kteří mají v jarním semestru zapsán předmět Bakalářská práce nebo Diplomová práce:

- **Do konce června** daného semestru každý odevzdá několik podkapitol teoretické části textu ke kontrole způsobu psaní, citování apod. a první podkapitolu výzkumné kapitoly, tedy „Cíle a metodologii výzkumného šetření“. Vedoucí k nim navrhne změny. V této chvíli také nejpozději předkládejte návrhy pro otázky do rozhovorů, položky do dotazníků apod.
- **Do poloviny října:** odevzdání většiny teoretické části práce a první verze výzkumného šetření. Nezbytně musí být odevzdány u Diplomové práce 2 celé teoretické kapitoly a první dvě podkapitoly výzkumného šetření a nástin dalších podkapitol výzkumného šetření (tedy nástin případové studie, analýzy rozhovorů, analýzy pozorování, vyhodnocenou a okomentovanou část dotazníku apod. podle zaměření výzkumného šetření). Pro bakalářskou práci platí 1 celá zpracovaná teoretická kapitola a první podkapitola výzkumné části a nástin druhé podkapitoly výzkumné části. *Zápočet bude zapsán po kontrole a zhodnocení vedoucím, zda části práci mají odpovídající hodnotu.*

- Celá práce bude **začátkem listopadu** připravena k poslednímu čtení před odevzdáním (potom následují už jen poslední dílčí především formální úpravy). Vzhledem k tomu, že se práce odevzdává do IS ve finální podobě do konce listopadu, vyhrazuji si celý listopad na poslední čtení a kontrolu Vašich prací. Není možné během září, října či listopadu začít předkládat návrhy výzkumných cílů, výzkumných otázek, metodologie, nebo začít zpracovávat doposud nezapočatou teoretickou část bakalářské nebo diplomové práce. V takovém případě je to důvod neudělení zápočtu.

Pro všechny studenty

- **Metodologii** bakalářských a diplomových prací konzultujte vždy průběžně. Pokud se rozhodnete jít do terénu a provádět rozhovory, distribuovat dotazníky apod. vždy mějte otázky a položky apod. zkontrolované s vedoucím práce. K tomu je nutné mít stanoveny výzkumné cíle i výzkumné otázky. Bez nich nemůže vedoucí práce odpovědně zkontrolovat, zda Váš výzkumný nástroj zkoumá to, co opravdu máte v úmyslu.
- **Pozor!** Bakalářské a diplomové práce se tvoří v rozpětí 1,5 roku, tedy 3 semestry. Není to práce, kterou můžete napsat za poslední měsíc nebo pár týdnů. Časový harmonogram a jeho dodržování jsou velmi důležité!
- Konzultovat můžete samozřejmě kdykoliv v průběhu psaní BP, DP. Termíny jsou stanoveny jako nejzazší pro udělení zápočtu. Ke kontrole můžete posílat i menší celky, podle Vaší potřeby. Konzultovat můžete osobně či emailem. Pokud se při emailových konzultacích objeví větší potíže, sejdeme se osobně.
- Odevzdávat práci je třeba **do 30. března – do ISu vložíte až tu verzi textu, kterou Vám vedoucí schválí jako poslední a hotovou!!!!** POTOM: diplomové práce se ve dvou vydáních váží pevnou vazbou do tvrdých desek. Odevzdávají se vedoucímu práce. Pro zimní SZZ platí termín **30. listopadu. Elektronická i tištěná verze se odevzdávají do uvedeného data! Elektronická i tištěná verze musí být naprosto totožné!**
- Barvu desek i písma na desky si volíte sami podle Vašeho uvážení. Není žádné pravidlo pro barvu desek a písmo na deskách. Diplomové práce musí být v pevné vazbě, bakalářské práce mohou být v kroužkové vazbě, ale doporučuji i u bakalářských prací pevnou vazbu.
- **Vzor desek:** Nahoře uprostřed MASARYKOVA UNIVERZITA, pod tím Pedagogická fakulta. Uprostřed DIPLOMOVÁ PRÁCE (BAKALÁŘSKÁ PRÁCE). Vpravo dole Vaše jméno, vlevo dole Brno 2017 (aktuální rok).
- **Vzor první strany:** Nahoře uprostřed MASARYKOVA UNIVERZITA, pod tím PEDAGOGICKÁ FAKULTA, pod tím KATEDRA SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY. Uprostřed název práce, pod tím uprostřed Diplomová práce (Bakalářská práce), pod tím uprostřed Brno 2017 (aktuální rok). Vpravo dole Vypracoval(a): nebo Autor(ka) práce: Vaše jméno. Vlevo dole Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Soňa Chaloupková, Ph.D.
- **VKLÁDANÁ VERZE DO IS A VERZE PRO TISK + VAZBA MUSÍ BÝT SHODNÉ –** z toho plyne, že po vložení do IS už nemůžete dělat v textu žádné úpravy!

- Zkontrolujte si vždy, zda máte shodný název v tištěné verzi BP, DP a v archivu závěrečné práce. To je velmi důležité. Učiňte tak co nejdříve, vždy když provádíte změnu názvu a náležitostí v projektu. Před datem odevzdání BP, DP studijní oddělení uzavře možnost oprav ve Vašem rozpisu témat. Pokud budete chtít provést změnu až po uzavření tématu studijním oddělením, obraťte se prosím, na Vaši studijní referentku. Jedině ona může na Vaši žádost a můj souhlas změnu provést. Ani vedoucí práce po daném převzetí nemůže provádět změny. Problém se změnou již založeného tématu může nastat i v průběhu psaní BP, DP. Když nepůjde provést změna tématu Vám ani vedoucímu práce, obraťte se vždy na Vaši studijní referentku, s prosbou o aktualizaci archivu závěrečné práce.

! Poznámka vedoucího práce:

V rámci vedení diplomových prací nejsem schopna DP číst po velkých celcích a až na poslední chvíli. Jsou nutné průběžné konzultace. Respektuji dojíždění a vzdálenost školy. Nabízím možnost konzultací po emailu. Osobní konzultace vždy přizpůsobuji možnostem studentů. Ale bez průběžných konzultací je z mého pohledu vedení DP nemožné.

Jako optimální navrhuji alespoň 5 osobních konzultací, spíše se přikláním k počtu konzultací podle potřeby! Tudíž nepočítám, kolik konzultací proběhlo, ať už osobně nebo po emailu. ***Vyžaduji důsledné průběžné konzultování!***

Velmi ráda, s Vámi vše prokonzultuji, práci povedu odpovědně a poctivě, ale potřebuji průběžnou zpětnou vazbu, vzájemný kontakt a několik osobních i elektronických konzultací.

Nedostatek konzultací, nerespektování časového rozvrhu či pozdní dodání mohou být důvodem snížené známky, neudělení zápočtu, v krajním případě také ukončení spolupráce!

Není možné kontrolovat BP, DP na poslední chvíli. V posledních týdnech přichází velké množství prací a nelze je zkontrolovat například do druhého dne, mnohdy ani do několika dní, spíše až do týdne a více. Proto doporučuji mít na počátku března (pro podzimní semestr na počátku listopadu) BP, DP víceméně hotovou, zejména po obsahové stránce. Nemusí být hotové formální úpravy apod., ale zásadní obsahové a formální věci, které by mohly mít vliv na odevzdání BP, DP či její opravu nebo dokončení doporučuji konzultovat s předstihem alespoň 3-4 týdnů.

Počítejte s tím, že i formální úpravy bakalářské a diplomové práce zaberou poměrně dost času (úprava odstavců, stylu a typu písma, zarovnání textu, vytvoření obsahu apod.).

3. Formální úprava BP, DP

Formát: A4, jednostranný tisk

Rozsah: DP - cca 65 stran, BP – cca 45 stran

Okraje: nahoře 2,5 cm, dole 2,5 cm, vpravo 2 cm, vlevo 4 cm (kvůli vazbě)

Číslování stran: první číslovaná strana „Úvod“, poslední číslovaná strana „Seznam příloh“ (jednotlivé přílohy se již nečíslují) - číslování ideálně pomocí číslování ve Wordu za použití oddílů

Zarovnání do bloku

ČÍSLOVÁNÍ PRÁCE!!!!

- každá strana práce má své číslo už od jedničky – ALE: **první číslo, které se opravdu objeví v práci, bude až na straně, kde začíná obsah** (tam bude například číslo 5) = **všechny strany se počítají, ale až od obsahu se číslují!!!!**

Řádkování: 1,5 (mezi odstavce nepřidávat mezery), text je zarovnán do bloku!

Odstavce na začátku sloupce 1,25 cm.

Písmo: vel. 12 b.; Times New Roman

Nadpisy: velká kapitola velikost písma 16, podkapitoly velikost písma 14 + obojí tučně, další nadpisy tučně velikost písma 12

Názvy velkých kapitol jsou velkým písmem

! Požadavky na formátové zpracování podle doporučení Katedry speciální pedagogiky jsou zpracovány v samostatném souboru nebo ke stažení na:

<http://www.ped.muni.cz/wsedu/index.php?p=zaverecne-prace>

Přílohy: nejsou povinnou součástí DP, nemusí být nahrávány do Is.

Př.:

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

1.1 Speciálně pedagogická východiska

Vymezení základních pojmů

Popisy (tabulky, grafy, obrázky) takto:

Tab. 1: Obr. 1: Graf 1:

Velikost písma 10, popis umístit pod tabulku, graf, obrázek nejlépe pomocí funkce „vložit titulek“

Úvodní strany práce:

1. strana: **úvodní strana**
fakulta, katedra
název práce
typ práce (diplomová, bakalářská)
město, rok
jméno a příjmení studenta

2. strana: **poděkování** vedoucímu v libovolném znění a komukoliv dalšímu, jak uznáte za vhodné

3. strana: **prohlášení**

Nezapomeňte na konci v tištěné verzi toto prohlášení opravdu podepsat☺ – prohlášení je ovšem shodné (ne libovolné) a je stanoveno děkanem v jeho pokynu k psaní závěrečných prací takto:

„Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci (bakalářskou, diplomovou, rigorózní, závěrečnou práci CŽV) vypracoval/vypracovala samostatně, s využitím pouze citovaných pramenů, dalších informací a zdrojů v souladu s Disciplinárním řádem pro studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity a se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.“

.....
datum

.....
podpis

4. strana: **obsah** (bude generovaný podle stylování jednotlivých nadpisů v práci)

5. strana: **úvod**

Do **Úvodu** patří: odstavce - proč jste si téma vybrali, co je cílem práce a výzkumného projektu, z jakých kapitol se bude práce skládat, co bude obsahem jednotlivých kapitol, jaké metody a techniky budou v práci využity

6. strana: první kapitola teoretické část (zpravidla)

Závěr - Uvedete v minulém čase, na co byla práce zaměřena v teoretické i praktické části, jaké byly cíle, zda došlo k naplnění výzkumných cílů a stručně co bylo zjištěno.

Resumé- shrnutí práce na $\frac{3}{4}$ strany – obsah, cíle, výsledky práce

Summary - shrnutí přeložené do angličtiny

Seznam použitých zdrojů a literatury (tištěných publikací, časopisů, internetových zdrojů atd.). Můžete uvádět společně Seznam použitých zdrojů a literatury, nebo zvlášť Seznam použité literatury. Seznam zákonů a vyhlášek. Seznam internetových zdrojů.

Seznam tabulek, obrázků, grafů, schémat

(za použití funkce „vložit titulek“ lze vložit generovaný seznam pomocí funkce „vložit seznam obrázků“ - lze přizpůsobit na grafy, tabulky a další)

Seznam příloh

4. Tvorba teoretické části práce

- V teoretické části prokazujete schopnost práce s literaturou, schopnost její analýzy, porovnávání názorů různých autorů, parafráze informací podložených citacemi.

- TEXT JE ČLENĚN DO VELKÝCH KAPITOL A JEJICH PODKAPITOL

Každá **velká kapitola** (1,2,3) začíná na nové straně! (za každou velkou kapitolou následuje krátké **shrnutí**). Shrnutí je psané kurzívou, jeho obsahem je to nejdůležitější z celé kapitoly. Shrnutí se píše pouze za každou velkou teoretickou kapitolou (tedy za 1, 2, u DP 3). Rozsah je cca 5 řádků, nemusí obsahovat nadpis Shrnutí.

Malé podkapitoly (1.1, 1.2, 1.3, 2.1 ...atd.) začínají hned za velkou kapitolou.

např.

1 MENTÁLNÍ POSTIŽENÍ

1.1 Charakteristika mentálního postižení

Definice mentálního postižení

Mentální postižení je....

- Nadpis velké kapitoly doporučuji napsat velkým tiskacím písmem.

- Obvykle **se text píše jen do malých podkapitol** – nedoporučuji rozepisovat podkapitoly do dalších subkapitol (např. 1.1.1, 1.1.2). Text si můžete rozdělit pomocí malých podnadpisů, které napíšete velikostí 12 a tučně.

- V TEXTU TEORETICKÝCH KAPITOL SE NEUVÁDÍ ŽÁDNÉ VLASTNÍ NÁZORY

Text vzniká vršením citací jednotlivých autorů, kteří píší odborné články nebo knihy. Nevyužívá se první pád = ich forma, ale **píše se obvykle v trpném rodě**, nebo se **uvádějí názory odborníků, které jsou vršeny jeden za druhým!!!!** Jedná se o tzv. parafrázování. Přečtete si část odborného textu a převyprávíte ho vlastními slovy a uvedete citaci.

- **na každé straně smí být jeden autor nanejvýše jedenkrát** (cituje se literatura po roce 2000, v nouzi po roce 1990, starší jen pokud píšete o historii nějaké oblasti)

- **na každé straně je třeba mít nejméně 3-4 citace** (spíše více). Text je rozdělen na odstavce. Každý odstavec by měl být citován! Citace se musí střídát, nesmí být za sebou uvedena 2x stejná citace.

- **text musí souvisle plynout** a zabývá-li se daným tématem více odborníků, je možné uvést jich v citacích více (Pipeková, J. 2006; Švarcová, I. 2006)

- **krátká důležitá spojení (max 2 -3 slova) na stránce mohou být vyznačena tučně nebo kurzívou, do textu nedoporučuji vkládat obrázky, grafy ani tabulky. Ty můžete vložit do**

přílohy a v textu na ně odkázat. Pokud by byly obrázky, texty a tabulky velmi malého rozsahu, mohou být v textu, zvláště ale u větších obrázků, tabulek a grafů je nutné jejich umístění do příloh, na které musíte v textu odkázat, např. (Příloha 1). Obrázek, tabulka či graf (v textu i v příloze) musí být opatřen(a) popiskem.

- BP, DP má být psána vědecky, tj. je to hustý, mnohdy až málo přehledný text, není to referát ani seminární práce, tedy nesnažíme se text strukturovat, používejte co nejméně odrážek, číslování apod. Vše koncipujte do vázaného souvislého textu.
- u citací doporučuji uvádět i první písmeno křestního jména autora (Vítková, M. 2015) nebo M. Vítková (2015) uvádí, že...
- citace musí být jednotně uvedeny, není možné u jedné první písmeno křestního jména autora užívat a u druhé ne.

Příklad z teoretické kapitoly rigorózní práce (autor: Soňa Chaloupková ☺)

V zahraniční i české literatuře se v průběhu historie objevovalo mnoho označení *mentálního postižení*. Ruští autoři zdůrazňovali v definování mentální retardace biologické faktory vzniku mentální retardace, přičemž sociální faktory pojímali jako druhotné činitele. Například ruská autorka J. S. Rubinštejnová (1973, s. 28) užívá pojmu **mentální zaostalost**, kterou definuje jako „*trvalé porušení poznávací činnosti, které vzniklo v důsledku organického poškození mozku*“. V naší literatuře se s podobným pojetím setkáváme u M. Sováka (1983, s. 126), který užívá termínu **oligofrenie** neboli **slabomyslnost** a vymezuje jej jako „*omezení vývoje všech psychických funkcí, nejvíce však rozumových funkcí. Je to souhrn četných a leckdy mnohotvárných příznaků, které mají různé příčiny a rozličný základ patologicko-anatomický. Většinou jde o následek hrubšího poškození mozku, vzácněji o jiné příčiny. Vznik oligofrenie se váže především na období před narozením, takže se nedá vyloučit úloha dědičnosti*“.

Naopak v anglosaské literatuře se setkáváme se sociálními aspekty mentálního postižení. Pojetím mentální retardace podle J. Mercerové se zabývá v české literatuře M. Černá a O. Müller. Podle J. Mercerové má jedinec mentální retardaci, pokud ho takto sociální systém označí. Nejčastěji bývá sociálním systémem škola (Müller, O. 2001; Černá, M. a kol. 1995).

5. Tvorba praktické části práce

Praktická část práce je velmi individuální. Zde dostáváte prostor také pro Vaše subjektivní vyjádření. Tvorbu praktické části práce je nutné důsledně konzultovat. Při obhajobě BP, DP při státní zkoušce budete obhajovat svůj metodologický postup. Držte se informací, které jste získali absolvováním předmětu Metodologie I. nebo Metodologie II.

Praktická část práce je především Vaši vizitkou. Představujete v ní své praktické zkušenosti a schopnost aplikovat teoretické poznatky do praxe.

Veškeré údaje doložené v praktické části jsou odrazem informací v teoretické části a naopak, proto teoretickou část a její jednotlivé kapitoly vytváříme podle toho, do jaké oblasti směřuje výzkumný projekt.

Pozor! V teoretické ani praktické části práce nikdy nepoužíváte „ich formu“. Nepíšete „vzyskoumala jsem“, „došel jsem k závěru“, ale „bylo zjištěno, že...“

Velmi důležité!

Podstatnou součástí výzkumného šetření, je volba výzkumných metod a technik – Metodika výzkumného šetření. Vždy, při uvažování, nad metodikou Vašeho výzkumu a jeho zpracováním i psáním práce, vycházejte z odborné metodologické literatury. Zvolte

si autora, autory, kteří vysvětlují metodologii pro Vás přijatelným způsobem. V současné době již dochází k odklonu od striktního dělení výzkumných metod a jejich technik. Například v minulosti byly dvě výzkumné metody: 1. Kvalitativní (techniky pozorování, rozhovor, analýza dokumentů, případové studie), 2. Kvantitativní (techniky dotazník, experiment). Současná metodologická odborná literatura umožňuje využívat techniky napříč výzkumnými metodami, tedy například je možné využít dotazník v kvalitativní metodě výzkumu. To ale předpokládá, že si nastudujete tento postup v odborné literatuře, budete citovat konkrétního autora nebo autory, kteří o takových postupech hovoří, a při tvorbě výzkumné části se tím budete řídit.

Díky citování odborné literatury v rámci metodiky se vyhnete případným reakcím od oponenta, či ostatních členů komise u obhajoby práce.

Každé výzkumné šetření je individuální, nenutím Vás do využití striktně dané výzkumné metody nebo techniky, je dobré zvolit si metodiku výzkumného šetření podle aktuálních podmínek a možností, ale **VŽDY** citujte odbornou metodologickou literaturu, ze které jste čerpali!

V podkapitole Cíle a metodika výzkumného šetření tedy vždy uveďte a citujte odbornou literaturu při použití Vámi vybraných metod a technik a dále uveďte, jak byly metody a techniky využity právě ve Vašem případě.

Podle některých autorů je také možné využívat označení respondent v rámci kvalitativní i kvantitativní metody výzkumného šetření. Dříve kvalitativní výzkum (informant), kvantitativní výzkum (respondent).

Vše výše uvedené by mohlo být předmětem sporů u obhajoby, nebo se také můžete setkat s reakcemi oponenta. Názor oponenta je nutné respektovat, ale při důsledném citování Vámi vybraných metodologických postupů, budete mít zajištěný argument pro obhajobu.

Příklad (vybráno z diplomové práce Mgr. Šárky Chovancové)

...Z technik bylo během spolupráce s rodiči použito nestrukturovaného interview, které umožňuje naprostou volnost odpovědí (Gavora, P. 2000). Rozhovor měl předem dané otázky i jejich pořadí. Dále pak bylo využito analýzy lékařské, psychologické a speciálně pedagogické dokumentace pro zpracování případových studií dětí. Neopomenutelným přínosem byl i osobní kontakt s rodinami a práce s dětmi během posledních několika let. Všechna interview byla se souhlasem rodičů nahrávána na diktafon a poté doslovně přepsána.

Pro zpracování doslovných prepisů bylo využito techniky otevřeného kódování, což je „část analýzy, která se zabývá označováním a kategorizací pojmů pomocí pečlivého studia údajů. (...) Během otevřeného kódování jsou údaje rozebrány na samostatné části a pečlivě prostudovány, porovnáváním jsou zjištěny podobnosti a rozdíly, a také jsou kladeny otázky o jevech údají reprezentovaných.“ (Strauss, A., Corbin, J. 1999, s. 43). Rozhovory bylo třeba nejprve vytisknout. Poté si výzkumník při jejich postupném pročitání podtrhával zajímavá a podnětná místa. Na základě takto označených pasáží se začaly objevovat podobnosti ve výpovědích jednotlivých rodičů. Podobnosti byly následně barevně rozlišeny a označeny slovním kódem (např. zklamání, integrace, budoucnost, svět autismu atd.)...

Příklad (vybráno ze závěrečné práce Mariny Hulíkové)

Výzkum probíhal formou kvalitativního dotazníku, který byl osobně předán zákonnému zástupci, asistentovi pedagoga a pedagogovi dítěte. K výzkumu byly dále využity chlapcovy záznamy z mateřské školy, speciálně-pedagogického centra, psychiatrie, neurologie, atd. Pomocí těchto dokumentů byla zpracována případová studie (kazuistika). Před zahájením výzkumu byl podepsán informovaný souhlas zákonného zástupce s účastí ve výzkumu a s možností nahlédnout výzkumníka do osobního portfolia dítěte a vzdělávacího procesu během dne v mateřské škole.

Dotazník lze využít i v kvalitativním výzkumném šetření. Reichel (2009, s. 119) uvádí, že se jedná o písemný způsob dotazování. „V rámci kvalitativního přístupu se nejspíš častěji setkáme se strukturovaným dotazníkem“. Autor dále uvádí, že se ve strukturovaném dotazníku pravděpodobně jedná převážně o volné otázky, které jsou seřazeny v určitém pořadí, a na které má informant odpovědět. U kvalitativních dotazníků se také očekává vysoká návratnost.

Doporučení k manipulaci s citlivými daty

Pokud zpracováváte v rámci výzkumného šetření případové studie, je nutný souhlas zákonných zástupců. Doporučuji mít písemný souhlas, nemusíte jej vkládat do Is, ale je dobré ho mít založený u sebe. Bakalářská nebo závěrečná práce bude viset na internetu a zákonní zástupci by si mohli později ústní souhlas rozmyslet. Případný souhlas zákonných zástupců je součástí příloh, v přílohách je také možné uvést ukázky prací, fotografie apod. Fotografie dětí, žáků, klientů však musí být se souhlasem zákonných zástupců. Nebo je nutné obličej začernit apod. Přílohy se nemusí vkládat do Is, což je vhodné právě v případě, že jako ukázkou volíte fotografie apod. Pokud zpracováváte výzkumné šetření a přímo jmenujete školu nebo sociální zařízení apod., musíte mít souhlas vedení. Doporučuji rodiče i vedení školy či jiných zařízení ujistit, že výzkumné šetření bude vedeno anonymně, i tak musí všichni zúčastnění o průběhu výzkumného šetření vědět. V případě, že si vedení školy přeje jmenovat školu, nebo rodiče chtějí jmenovat své dítě, je to samozřejmě s jejich souhlasem možné. Okopírovaná speciálně pedagogická či psychologická vyšetření apod. do prací nedávejte, ani se souhlasem zákonných zástupců, do výzkumného šetření Vám dobře poslouží jejich analýza, celá vyšetření jsou součástí osobní dokumentace dítěte či osoby a nehodí se je zveřejňovat.

Doporučení pro použití odborné metodologické literatury

- **Jiří Reichel. Kapitoly metodologie sociálních výzkumů. 2009.** Tato publikace je typickým příkladem názoru autora o možnosti využívat výzkumné techniky napříč výzkumnými metodami.
- **Miroslav Chráska. Metody pedagogického výzkumu. 2016.**
- **Roman Švaříček, Klára Šed'ová a kol. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. 2014.**
- **Martin Skutil a kol. Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství. 2011.**

- Keith F. Punch. Základy kvantitativního šetření. 2008.
- Jan Hendl. Kvalitativní výzkum. 2016.
- Jan Hendl. Přehled statistických metod. 2009.
- Peter Gavora. Úvod do pedagogického výzkumu. 2010.
- Peter Gavora. Výzkumné metody v pedagogice. 2010.
a další.

6. Způsoby citování

- Mnoho příkladů najdete na webových stránkách <http://moodlinka.ped.muni.cz/>
- Dále v Pokynu děkana č. 1/2010 K realizaci závěrečných (bakalářských, diplomových, rigorózních a disertačních) prací.

DÁLE NÁSLEDUJÍ PŘÍKLADY CITACÍ!

!!! Z odborných publikací nikdy neopisujeme, ale citujeme!

Přímá (přesná) doslovná citace – v uvozovkách a kurzívou! Musí být autor, rok i číslo strany

Definice, která se v našich zemích po dlouhá léta nejvíce uváděla a podávala syntézu všech hledisek, byla definice M. Dolejšího (1978, s. 34): „*Mentální retardace je vývojová porucha integrace psychických funkcí, závislá na některých z těchto činitelů: na nedostatečném genetických vloh, na porušeném stavu anatomicko-fyziologické struktury a funkce mozku a jeho zrání, na nedostatečném nasycování základních psychických potřeb dítěte vlivem deprivace sensorické, emoční a kulturní, na deficitním učení, na zvláštnostech vývoje motivace, zejména negativních zkušenostech individua po opakovaných stavech frustrace i stresu, na typologických zvláštnostech vývoje osobnosti*“.

nebo

První klasifikaci duševních poruch **Felixe Plattera**, v níž jsou poruchy intelektu odděleny od ostatních duševních poruch: „*Ibecilitas mentis (duševní zblbnutí) zahrnuje Hebetudo mentis (idiocii), Tarditas ingenii (imbecilitu), Imprudentia seu defectus judicii (slabomyslnost), Oblivio (zapomětlivost) a Memoria imminuta (velkou ztrátu paměti)*“ (Černoušek, M. 1994, s. 183).

M. Černoušek (1994, s. 183) uvádí první klasifikaci duševních poruch **Felixe Plattera**, v níž jsou poruchy intelektu odděleny od ostatních duševních poruch: „*Ibecilitas mentis (duševní zblbnutí) zahrnuje Hebetudo mentis (idiocii), Tarditas ingenii (imbecilitu), Imprudentia seu defectus judicii (slabomyslnost), Oblivio (zapomětlivost) a Memoria imminuta (velkou ztrátu paměti)*“.

Citaci tedy můžeme uvést za odstavec nebo jménem autora odstavce začít!

V seznamu literatury:

DOLEJŠÍ, M. *K otázkám psychologie mentální retardace*. 2. upravené a doplněné vyd. Praha: Avicenum, 1978, 190 s. *Zde chybí ISBN (důvodem je rok vydání, novější publikace ISBN obsahují)*.

ČERNOUŠEK, M. *Šílenství v zrcadle dějin*. Praha: Grada, Avicenum, 1994. 228 s. ISBN 80-71-690864.

Nepřímá (nepřesná) citace: uvádím něčí slova, ale necituji je přesně, jen převyprávím (parafrázuji) něčí názory, uvedení strany není povinné. Pokud ale začnete uvádět stranu i u nepřímých citací, musíte ji uvést u všech nepřímých citací.

V první polovině 19. století, začaly vznikat první ústavy pro osoby s mentálním postižením a ve druhé polovině 19. století docházelo k dalšímu rozvoji a humanizaci institucionalizované péče. V roce 1828 byl v Bicêtre u Paříže a v Rakousku založen první ústav pro výchovu slabomyslných. V roce 1842 vznikl ústav ve Švýcarsku a v Berlíně (Pipeková, J. 2006).

V seznamu literatury:

PIPEKOVÁ, J. *Osoby s mentálním postižením ve světle současných edukativních trendů*. 1. vyd. Brno: MSD, 2006. 208 s. ISBN 80-86633-40-3.

Citace typu „autor v publikaci jiného autora“ – článek ve sborníku (kapitola v knize), například: musí obsahovat „autor In autor, rok“)

Ch. L. Wood (In Heward, W. L. 2003, s. 34) považuje za nejdůležitější ve speciální pedagogice účelnou intervenci směřující k předcházení, odstraňování a překonávání překážek, které by mohly osobám s postižením znemožňovat plnou účast na vzdělávání a zapojení do společnosti. Mezi základní typy intervence řadí *prevenci, nápravu a kompenzaci*.

Strana je v této citaci uvedena proto, že autor uvádí přesné typy intervence, které nemůžeme nijak měnit. Znamená to, že jsme měli v ruce knihu W. Hewarda a Ch. L. Wood do této publikace napsal kapitolu. V naší odborné literatuře je typickým příkladem publikace autorů M. Valenty a O. Müllera – Psychopedie.

V seznamu literatury:

WOOD, CH. L. Defining special education. In HEWARD, W. L. *Expectional Children-An Introduction to Special Education*. The Ohio State University: Ohio, 2003. s. 6 – 44. ISBN 0-13-099344.

Citace elektronického zdroje

Definici, opírající se o dva základní předpoklady pro stanovení mentální retardace, nalezneme také ve federálním Školském zákoně osob se zdravotním postižením, přijatém Kongresem Spojených států poprvé v roce 1975 (Individuals with Disabilities Education Act – IDEA): „*Mentální retardace představuje významné snížení celkových intelektových schopností, vyskytujících se souběžně s deficitem v adaptačním chování a manifestující se v průběhu vývoje, které nepříznivě ovlivňují vzdělávací proces*“ (IDEA 2006 [online]).

V seznamu literatury:

IDEA - Individuals with Disabilities Education Act [online]. c2006 [cit. 16. 11. 2010]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.nichcy.org/Laws/IDEA/Documents/IDEA2004regulations.pdf>>.

Sekundární citace (autor v publikaci cituje jiného autora):

Těmto citacím se snažíme v DP co nejvíce vyhnout. Užíváme je pouze v krajních případech – například v případě zahraniční literatury, kdy je velmi těžké publikaci autora dohledat. V celé DP nemusí být žádná sekundární citace, nebo velmi málo. Pokud k ní přistoupíme, citujeme takto:

(Žlab, Z. 1984, sec. cit. In Matějček, Z. 1995, s. 68)

Tento způsob citací můžete vidět zejména ve starších odborných publikacích nebo bakalářských a diplomových pracích. Vždy je nejlepší najít si původní literaturu jako primární zdroj, pokud literaturu již nelze dohledat nebo je nedostupná, přistoupíme k níže uvedenému opisu.

Doporučuji! Lepší způsob uvedení sekundárních citací je „tzv. opisem“. Z. Matějček (1995) uvádí poznatky Z. Žlaba z roku 1984 o tom, že....

Citace údajů, kterými se zabývá více autorů:

Didaktické zásady jsou obecná pravidla výuky, která určují její charakter, a to v souladu se základními zákonitostmi výuky a výchovnými a vzdělávacími cíli (Šimoník, O. 2003; Kurelová, M. In Kalhous, Z., Obst, O. a kol., 2002).

Citovat lze i bakalářské a diplomové práce, které se uvádí také v seznamu literatury.

Citace střídějte, prokládejte jednotlivé autory, střídějte uvedení autora na začátku věty na konci odstavce v závorce.

7. Ukázky ze seznamu literatury a zdrojů

- ČERNÁ, M. a kol. *Česká psychopedie. Speciální pedagogika osob s mentálním postižením*. Praha: Karolinum, 2008. 222 s. ISBN 978-80-246-1565-3.
- HÁJKOVÁ, V., STRNADOVÁ, I. *Inkluzivní vzdělávání. Teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3070-7.
- KURELOVÁ, M. Didaktické zásady. In KALHOUS, Z., OBST, O. a kol. *Školní didaktika*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. s. 268 – 273. ISBN 80-7178-253-X.
- MORRIS, C. A., LENHOFF, H. M., WANG, P. P. *Williams-Beuren Syndrome: Research, Evaluation and Treatment* [online]. c2006 [cit. 25. 5. 2011]. Maryland: JHU Press, 2006. 366 s. ISBN 0801882125. Dostupný na World Wide Web: <http://books.google.com/books?id=qvKaSNg0pUcC&printsec=frontcover&dq=Williams+syndrome&hl=cs&ei=aQLeTb6YFdCbOuvLuIkK&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=2&ved=0CC8Q6AEwAQ#v=snippet&q=mental&f=false>.
- MAGER, G. M., GIUGNO, M. Effective Inclusive School. In SCHWARTZ, D. *Including children with Special Needs* [online]. c2005 [cit. 12. 10. 2010]. Westport: Greenwood Publishing Group, 2005. s. 304-322. ISBN 0-313-33377-7. Dostupný na World Wide Web: <<http://books.google.cz/books?id=UgtjWbSivJEC&printsec=frontcover&dq=Including+children+with>>.

+special+needs:+a+handbook+for+educators&hl=cs&ei=K4UETdLiA8XP4Aae1dSACg&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&sqi=2&ved=0CCkQ6AEwAA#v=onepage&q&f=false>.

- *AAIDD – Definition of Intellectual Disability (2010)* [online]. c2010 [cit. 15. 3. 2010]. Dostupný na World Wide Web: <http://www.aaid.org/content_100.cfm?navID=21>.
- *MŠMT – Tisková zpráva – Vyhlášení pokusného ověřování individuálního výchovného plánu (2011)* [online]. c2006 [cit. 25. 7. 2011]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.msmt.cz/file/16792>>.
- *MŠMT – Vyhláška MŠMT ČR č. 147/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných* [online]. c2006 [cit. 26. 6. 2011]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-147-2011-sb-kterou-se-meni-vyhlaska-c-73-2005-sb?highlightWords=147%2F2011>>.

Doporučení k seznamu literatury a zdrojů

- Seznam literatury a zdrojů se vyhotovuje abecedně (A-Z).
- Seznam literatury a zdrojů je možné tvořit pod odrážkami, nebo číslovat nebo ponechat bez odrážek a číslování.
- V seznamu literatury a zdrojů by měl být dostatečný počet položek – v bakalářské i diplomové práci prokazujete schopnost práce s literaturou, hledání a analýzu informací.
- Je přehlednější zpracovat v rámci Seznamu literatury a zdrojů zvlášť seznam literatury a seznam elektronických zdrojů, popřípadě seznam legislativních dokumentů. Vše však v rámci SEZNAMU LITERATURY A ZDROJŮ, odlišit například pouze podnadpisem – **Seznam elektronických zdrojů**.
- Seznam literatury může obsahovat i zdroje, které jste použili, ale ne citovali, ale všechny citace uvedené v textu, musíte mít v seznamu literatury.
- Zahraniční literatura je vítána, povinná není.

8. Další

- Při psaní BP, DP a její přípravě doporučuji, abyste se podívali na BP, DP podobného tématu, které jsou již obhájené. Pomůže Vám to zorientovat se především ve struktuře a způsobu psaní BP, DP. Varuji však před plagiátorstvím. Po odevzdání BP, DP do IS provádím kontrolu každé práce v aplikaci „Vejsce vejci“. Pozornost je také nutné věnovat možnému plagiátorství vlastních prací. Pokud se rozhodnete psát DP na podobné téma jako BP, není možné, abyste vykopírovali určité části a použili je. Musíte psát znovu, jiným způsobem, využívat jiné citace apod.
- Celý dokument (společně s pokynem děkana a formátovými požadavky katedry) je pro Vás dostupný na webové stránce:
https://is.muni.cz/auth/do/ped/kat/specped/cha1_ZP/

Na tvorbě BP, DP si dejte záležet, všechny práce jsou veřejně přístupné na internetu, je to vizitka Vašeho studia a odraz Vaší osobnosti!

☺ **PŘEJI MNOHO ÚSPĚCHŮ A TĚŠÍM SE NA SPOLUPRÁCI** ☺